

Sygn. akt IV.U 76/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy, Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący: SSR Mariusz Szwałd

Protokolant: Dorota Korzec

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2017 r. w Krośnie

sprawy z wniosku **I. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.**

o zapłatę odsetek

na skutek odwołania I. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 20 stycznia 2017 roku znak: (...)

I zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. z dnia 20 stycznia 2017 r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni I. G. ustawowe odsetki od jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy S. G., tj. od kwoty 68 102 zł (słownie: sześćdziesiąt osiem tysięcy sto dwa złote) od dnia 6 lutego 2015r. do dnia zapłaty tego odszkodowania

II zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. na rzecz wnioskodawczyni I. G. kwotę 360 zł (słownie: trzysta sześćdziesiąt złotych) – tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IV U 76/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 maja 2017r.

Decyzją z dnia 20 stycznia 2017r. znak: (...) pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. odmówił wnioskodawczyni I. G. prawa do wypłaty odsetek od jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci męża wnioskodawczyni S. G., co nastąpiło wskutek następstw wypadku przy pracy. Pozwany powołał się na art. 6 ust. 1 pkt 5 Ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Powyższą decyzję zaskarżyła odwołaniem wnioskodawczyni I. G., wnosząc o jej zmianę i przyznanie ustawowych odsetek od jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy S. G. od kwoty 68 102 zł od dnia 6 lutego 2015r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od ZUS na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotności stawki minimalnej.

W uzasadnieniu wnioskodawczyni podniosła, że decyzję dotyczącą jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy Zakład wydaje w ciągu 14 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji

a jeżeli w wyniku decyzji ustalono prawo do jednorazowego odszkodowania i jego wysokość Zakład dokonuje wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji. W niniejszej sprawie ZUS mógł ustalić prawo wnioskodawczyni do jednorazowego odszkodowania i wypłacić to świadczenie w dacie wskazanej w petitum odwołania, bowiem wtedy dysponował już prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) ustalającym, że wypadek z dnia 12 grudnia 2012r. wskutek którego poniósł śmierć S. G. był wypadkiem przy pracy, który to wyrok zastępował protokół powypadkowy. W takiej sytuacji ZUS powinien wydać decyzję w terminie 14 dni od wpływu wniosku wnioskodawczyni, tj. do dnia 5 stycznia 2015r., a następnie wypłacić odszkodowanie do dnia 5 lutego 2015r.

W odpowiedzi na odwołanie (...) Oddział w J. wniósł o jego oddalenie zarzucając, że organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy wydając orzeczenie stwierdza odpowiedzialność organu rentowego. Sąd Rejonowy w (...) wyrokiem z 31 marca 2016r. zmienił decyzję ZUS O. w J. ustalając, że S. G. uległ wypadkowi przy pracy ale nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego. Apelacja od tego wyroku została oddalona przez Sąd Okręgowy w (...) wyrokiem z dnia 25 listopada 2016r. W konsekwencji tego wyroku zapadła decyzja z dnia 10 stycznia 2017r. przyznająca wnioskodawczyni prawo do jednorazowego odszkodowania.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

22 grudnia 2014r. wnioskodawczyni I. G. złożyła wniosek o wypłatę jednorazowego odszkodowania, powołując się na prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w (...) z dnia 17 września 2014r., dołączając do wniosku ten wyrok ze stwierdzeniem prawomocności. Z wyroku wynikało, że w sprawie z powództwa I. G. przeciwko (...) Sp. z o.o. w (...) o ustalenie i sprostowanie protokołu powypadkowego ustalono, że wypadek z dnia 12 grudnia 2012r., wskutek którego śmierć poniósł S. G., był wypadkiem przy pracy. Sąd oddalił powództwo w zakresie żądania sprostowania protokołu powypadkowego. Pomimo tego wyroku, decyzją z 14 kwietnia 2015r. ZUS O. w J. odmówił wnioskodawczyni prawa do ustalenia i wypłaty jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci męża wskutek wypadku przy pracy w dniu 12 grudnia 2012r. stwierdzając, że wnioskodawczyni nie przedłożyła protokołu powypadkowego bądź karty wypadku. Decyzja powyższa została zaskarżona przez wnioskodawczynię i w konsekwencji prawomocnie zmieniona wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 31 marca 2016r., w którym sąd ustalił, że zdarzenie, w którym uczestniczył S. G. w dniu 12 grudnia 2012r., jest wypadkiem przy pracy skutkującym prawem do jednorazowego odszkodowania należnego I. G. z tytułu śmierci męża.

/ **dowód:** akta wnioskodawczyni prowadzone przez ZUS O. w J., akta sprawy IV U (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...) oraz akta sprawy IV P (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...)/

Stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z dnia 30 października 2002r. /T.j. Dz.U. z 2015r. poz. 1242 ze zm./ przyznanie lub odmowa przyznania jednorazowego odszkodowania oraz ustalenie jego wysokości następuje w drodze decyzji Zakładu.

Zgodnie z ust. 2 powołanego przepisu decyzję, o której mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 4, Zakład wydaje w ciągu 14 dni od dnia:

- 1) otrzymania orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej;
- 2) wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W ust. 3 stwierdzono, że jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do jednorazowego odszkodowania oraz jego wysokość, Zakład dokonuje z urzędu wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji.

Natomiast ust. 4 stanowi, że od decyzji przysługuje odwołanie w trybie i na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.

Z art. 58 tej ustawy wynika, że w zakresie nieuregulowanym ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa oraz ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z powyższych przepisów wynika, że czternastodniowy termin do wydania decyzji biegnie od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W przedmiotowej sprawie tą ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było stwierdzenie, że mąż wnioskodawczynie uległ wypadkowi przy pracy. Okoliczność ta była znana organowi rentowemu w chwili złożenia w dniu 22 grudnia 2014r. przez wnioskodawczynię wniosku o przyznanie jednorazowego odszkodowania, bowiem do wniosku dołączyła wyrok Sądu Rejonowego.

§ 2 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania z dnia 18 grudnia 2002r. /T.j. Dz.U. z 2013r. poz. 954 ze zm./ wśród dokumentów niezbędnych do udokumentowania wypadku wymienia trzy, tj. protokół powypadkowy, prawomocny wyrok sądu pracy i kartę wypadku. Wyczerpanie to ma charakter alternatywny i powinno być odczytywane w ten sposób, że wnioskodawca ma przedłożyć albo protokół powypadkowy, albo wyrok sądu pracy albo kartę wypadku.

Sąd w tym miejscu zauważa, że bezspornie inne dokumenty niezbędne do ustalenia uprawnień wnioskodawczynie były w posiadaniu organu rentowego i dlatego nie omawia tych dokumentów.

O tym, że wyrok wydany przez Sąd Pracy w sprawie o ustalenie wypadku przy pracy zastępuje wymagany protokół powypadkowy, przekonuje Sąd Najwyższy w wyroku z 29 marca 2006r. II PZP 14/05.

Stosownie do art. 118 ust. 1 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 grudnia 1998 r. /T.j. Dz.U. z 2016r. poz. 887 ze zm./ w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Z przepisu wynika, że jako dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji może być przyjęty dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego ale nie musi. Nie będzie przyjęty taki dzień wtedy, gdy organ rentowy mógł na podstawie posiadanej dokumentacji wydać decyzję gdyby działał prawidłowo.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy mógł wydać decyzję przyznającą prawo wnioskodawczynie do jednorazowego odszkodowania na podstawie posiadanej dokumentacji bez konieczności wyczekiwania na rozstrzygnięcie organu odwoławczego. Stąd nie może powoływać się na brak prawomocnego rozstrzygnięcia organu odwoławczego.

Wprawdzie organ odwoławczy w swoim orzeczeniu nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji ale nie jest to przesłanką do uwolnienia się organu rentowego od tej odpowiedzialności. Taki pogląd wynika z Uchwały Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2011r. I UZP 2/11.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. /T.j. Dz.U. z 2016r. poz. 963 ze zm./ jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Ponieważ pozwany (...) Oddział w J. wskutek okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność, nie zachował terminów, o których była mowa w cytowanym art. 15 ustawy wypadkowej, spełniona została dyspozycja powołanego wyżej art. 81 ust. 1 ustawy z 13 października 1998r.

Sąd stwierdza, że pomimo, iż ZUS nie jest związany wyrokiem Sądu Pracy w zakresie ustalenia okoliczności wypadków przy pracy, to nieuhonorowanie takiego wyroku może doprowadzić do zasadnego zarzutu odpowiedzialności ZUS za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Biorąc powyższe pod uwagę, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. orzekł jak w pkt I wyroku.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc. i § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz.U. z 2015r. poz. 1804 ze zm./ i zasądził od pozwanego na rzecz wnioskodawczynie koszty zastępstwa procesowego w podwójnej stawce minimalnej. Wprawdzie sprawa zakończyła się na pierwszej rozprawie, jednak treść odwołania od decyzji w sposób wyczerpujący przedstawiła argumentację prawną, co umożliwiło sądowi zakończenie sporu na pierwszej rozprawie. Brak konieczności uczestniczenia w dalszych rozprawach czyni niezasadnym przyznania pełnomocnikowi wnioskodawczynie wyższej stawki niż dwukrotna.

Sędzia